Sosyal-Duygusal ve Ahlaki Geli?im Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Sosyal-Duygusal ve Ahlaki Geli?im Ölçe?i.* Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=30811

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Sosyal-Duygusal ve Ahlaki Geli?im Ölçe?i (SDAGO), bireylerin sosyal, duygusal ve ahlaki geli?im düzeylerini ölçmek amac?yla tasarlanm?? bir psikometrik araçt?r. Bu ölçek, orijinal yap?s?n?n Türk kültürüne uyarlanmas?yla elde edilmi? bir araçt?r. SDAGO, toplamda 28 maddeden ve 6 farkl? alt boyuttan olu?maktad?r. Ölçek, özellikle bireylerin olumlu sosyal davran??lar?n?, dürüstlük e?ilimlerini, benlik geli?imlerini, öz-kontrol yeteneklerini ve farkl? sosyal ortamlardaki (okul ve ev) sayg? düzeylerini de?erlendirmeyi hedeflemektedir.

Ölçe?in Türkçeye uyarlama çal??mas?, Kayhan Bozgün ve K. Baytemir taraf?ndan 2019 y?l?nda gerçekle?tirilmi? olup, geçerlik ve güvenirlik analizleri Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) ve iç tutarl?l?k katsay?lar? kullan?larak detayl?ca incelenmi?tir.

Anahtar Kelimeler

Sosyal-Duygusal Geli?im, Ahlaki Geli?im, Sosyal Davran??, Öz-Kontrol, Likert Ölçe?i, Psikometri, Ölçek Uyarlama, Geçerlik, Güvenirlik.

Yazarlar

Kayhan Bozgün, K. Baytemir

Amaç

Sosyal-Duygusal ve Ahlaki Geli?im Ölçe?i'nin temel amac?, bireylerin sosyal ve duygusal yetkinlikler ile ahlaki muhakeme becerilerini kapsaml? bir ?ekilde de?erlendirmektir. Bu araç, özellikle geli?imsel psikoloji ve e?itim alanlar?nda, ö?rencilerin sosyal-duygusal ö?renme (SEL) ihtiyaçlar?n? belirlemek ve bu alanlardaki müdahale programlar?n?n etkinli?ini ölçmek için kritik veriler sa?lamaktad?r.

Ölçe?in uyarlama çal??mas?, orijinal ölçe?in psikometrik özelliklerini koruyarak Türk kültürüne özgü geçerli ve güvenilir bir araç sunmay? amaçlam??t?r. Bu sayede, Türkiye'deki akademik çal??malar ve saha uygulamalar? için standartla?t?r?lm?? bir ölçüm arac? sa?lanm??t?r.

Yap?

SDAGO, çok boyutlu bir yap?ya sahiptir ve toplam 28 maddeden olu?maktad?r. Bu maddeler, bireyin geli?iminin farkl? yönlerini temsil eden 6 temel alt boyuta ayr?lm??t?r. Her bir alt boyut, sosyal ve duygusal geli?imin belirli bir yönünü ölçmeye odaklanm??t?r.

Ölçe?in alt boyutlar? ve madde say?lar? ?u ?ekildedir:

ARABPSYCHOLOGY.COM

Olumlu Sosyal Davran??: Bireyin çevreyle etkile?iminde gösterdi?i yap?c? tutumlar? ölçer.
Dürüstlük: Bireyin etik de?erlere ba?l?l???n? ve do?ru sözlülü?ünü de?erlendirir.
Benlik Geli?imi: Bireyin öz-kavram? ve ki?isel fark?ndal?k düzeyini inceler.
Öz-Kontrol Etme: Bireyin duygusal tepkilerini ve dürtülerini yönetme kapasitesini ölçer.
Okulda Sayg?: Bireyin okul ortam?nda otoriteye, arkada?lar?na ve kurallara gösterdi?i sayg?y? de?erlendirir.
Evde Sayg?: Bireyin aile içi ili?kilerde ve ev ortam?nda gösterdi?i sayg?y? ölçer.

Geçerlik

Ölçe?in yap? geçerli?i, Kayhan Bozgün ve K. Baytemir (2019) taraf?ndan yap?lan uyarlama çal??mas?nda Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) kullan?larak incelenmi?tir. DFA sonuçlar?, ölçe?in teorik olarak öngörülen alt? faktörlü yap?s?n?n Türk örnekleminde do?ruland???n? göstermektedir.

Elde edilen uyum istatistikleri, ölçe?in iyi bir model uyumuna sahip oldu?unu i?aret etmektedir. Ki-kare serbestlik derecesi oran? (chi^2/sd) 1.76 olarak bulunmu?tur; bu de?er, 5'in alt?nda oldu?u için kabul edilebilir s?n?rlar içerisindedir. Ayr?ca, di?er temel uyum indeksleri de güçlü yap?sal geçerli?i desteklemektedir: Kök Ortalama Kare Yakla??m Hatas? (RMSEA) de?eri .08'in alt?nda ve Kar??la?t?rmal? Uyum ?ndeksi (CFI) de?eri .90'?n üzerinde bulunmu?tur (RMSEA .90). Bu sonuçlar, ölçe?in ölçmeyi amaçlad??? yap?y? ba?ar?l? bir ?ekilde ölçtü?ünü göstermektedir.

Güvenirlik

SDAGO'nun iç tutarl?l?k güvenirli?i, Cronbach Alfa katsay?s? hesaplanarak de?erlendirilmi?tir. Ölçe?in genel güvenirlik katsay?s? oldukça yüksek olup, .88 olarak belirlenmi?tir. Bu, ölçe?in bütününde yüksek bir iç tutarl?l??a sahip oldu?unu göstermektedir.

Alt boyutlar?n güvenirlik katsay?lar? ise ?öyledir:

Olumlu Sosyal Davran?? alt boyutu için: **.66**
Dürüstlük alt boyutu için: **.69**
Benlik Geli?imi alt boyutu için: **.48**
Öz-Kontrol Etme alt boyutu için: **.55**
Okulda Sayg? alt boyutu için: **.68**
Evde Sayg? alt boyutu için: **.56**

Baz? alt boyutlar?n (Benlik Geli?imi ve Öz-Kontrol Etme) Cronbach Alfa de?erleri nispeten dü?ük (.50 ile .60 aral???nda) olsa da, ölçe?in genel güvenirlik katsay?s?n?n yüksek olmas?, arac?n bütününde tutarl? ölçümler sa?lad???n? göstermektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Faktör Analizi

SDAGO'nun faktör yap?s?, uyarlama çal??mas?nda Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) ile test edilmi?tir. Bu analiz, ölçe?in 6 faktörlü yap?s?n? desteklemi?tir. DFA, ölçülen maddelerin hangi teorik yap?lara yüklendi?ini inceleyerek, ölçe?in çok boyutlu yap?s?n?n Türk örnekleminde de geçerli oldu?unu kan?tlam??t?r.

Analiz sonuçlar?, modelin veriyle uyumunun mükemmel olmasa da kabul edilebilir düzeyde oldu?unu göstermi?tir. Faktör yap?s?n?n do?rulanmas?, ara?t?rmac?lar?n bu alt boyutlar? ayr? ayr? veya birle?ik olarak kullanarak sosyal-duygusal ve ahlaki geli?imi güvenle de?erlendirebilmelerine olanak tan?r.

Araç

Test Türü: Uyarlama Ölçe?i

Format: Kendini De?erlendirme Ölçe?i (Self-Report)

Mevcut Diller: Türkçe

Popülasyon Grubu: Genel Popülasyon (Çal??man?n orijinal hedef kitlesi belirtilmelidir, ancak mevcut kaynakta net bir ya? aral??? veya popülasyon detay? verilmemi?tir.)

Ya? Grubu: Belirtilmemi?tir (Genellikle ilkokul veya ortaokul ö?rencileri için uygundur, ancak uyarlama çal??mas?nda net ya? aral??? belirtilmemi?tir.)

Popülasyon Detaylar?: Çal??ma, Sosyal Duygusal ve Ahlaki Geli?im özelliklerinin de?erlendirilmesi hedeflenen bireyler üzerinde uygulanm??t?r.

Test Metodolojisi: 4'lü Likert Ölçe?i kullan?lm??t?r (1= hiç kat?lm?yorum - 4= tamamen kat?l?yorum). Yüksek puanlar, ilgili geli?im alan?nda daha yüksek yeterlili?i veya olumlu davran??? i?aret eder.

Anahtar Kelimeler

SDAGO, Benlik Geli?imi, Okulda Sayg?, Evde Sayg?, Türkçeye Uyarlama, Psikometrik Özellikler, ?ç Tutarl?l?k, Do?rulay?c? Faktör Analizi.

Yazarlar

Sorumlu Yazar: Kayhan Bozgün

Yazar ORCID Tan?mlay?c?s?: Mevcut Kaynakta Belirtilmemi?tir

ARABPSYCHOLOGY.COM

Ba?l? Kurulu? E-posta Adresleri: kayhanbozgun@gmail.com

Yaz??ma Adresi: Mevcut Kaynakta Belirtilmemi?tir

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Sosyal-Duygusal ve Ahlaki Geli?im Ölçe?i'nin (SDAGO) Türkçe uyarlamas? **2019** y?l?nda yay?nlanm??t?r. Ölçe?in kullan?m? için gerekli izinler ve ücret bilgileri, sorumlu yazar Kayhan Bozgün ile do?rudan ileti?ime geçilerek ö?renilmelidir.

Ölçe?in orijinal PDF dosyas? a?a??daki ba?lant?dan indirilebilir: sosyal-duygusal-ve-ahlaki-gelisim-olcegi-toad.pdf

Referanslar

Bozgün, K., Baytemir, K. (2019). Sosyal Duygusal ve Ahlaki Geli?im Ölçe?inin (SDAGO) Türkçeye uyarlamas?: geçerlik ve güvenlik çal??mas?. *Turkish Studies, 14* (1), 139-156. DOI: http://dx.doi.org/10.7827/TurkishStudies.14754

Sosyal-Duygusal ve Ahlaki Geli?im Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: Ölçe?in 6 alt boyutta yer alan toplam 28 maddesi, sa?lanan kaynak içerikte listelenmemi?tir. Maddeler için orijinal yay?n veya sorumlu yazar ile ileti?ime geçilmesi gerekmektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM